

KURSPLAN

Svenska som andraspråk 1, för lärare inom vuxenutbildning, 30 högskolepoäng

Swedish as a Second Language 1, for Teachers of Adult Education, 30 credits

Kurskod:	LV1G13	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningschef 2023-03-08	Utbildningsområde:	Humanistiska området (75%) och undervisningsområdet (25%)
Reviderad av:	2024-05-21	Ämnesgrupp:	SS1
Gäller fr.o.m.:	Hösten 2024	Fördjupning:	G1N
Version:	3		

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för språkutveckling utifrån centrala teorier om andraspråksinlärning
- beskriva flerspråkighet och skolämnet svenska som andraspråk i vuxenutbildning
- redogöra för flerspråkiga vuxna elevers litteracitetsutveckling
- redogöra för kartläggning och bedömning av vuxna flerspråkiga elevers språk- och kunskapsutveckling
- redogöra för svenska språkets struktur ur ett andraspråksperspektiv
- redogöra för ordförrådets betydelse för färdighet i ett andraspråk

Färdighet och förmåga

- jämföra didaktiska val i litteracitetsundervisning
- tolka och tillämpa styrdokument i skolämnet svenska som andraspråk
- reflektera över planering av flerspråkiga vuxna elevers undervisning
- tillämpa kunskaper om det svenska språkets struktur från ett kontrastivt perspektiv i en didaktisk kontext
- tillämpa verktyg för kartläggning, analys och bedömning av inlärarspråk
- tillämpa digitala verktyg för språkinlärning
- använda svenskt standardspråk på ett ändamålsenligt sätt i tal och skrift
- tillämpa observation som vetenskaplig metod

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt reflektera över vad som händer i mötet mellan olika kulturer
- diskutera migrationens roll i det svenska samhället
- granska didaktiska val i andraspråksundervisning för vuxna
- diskutera sambandet mellan språk och identitetsutveckling
- värdera sakprosans och skönlitteraturens roll i andraspråksundervisning
- reflektera över observation som vetenskaplig metod

Innehåll

Delkurs 1. Introduktion till svenska som andraspråk, 7,5 hp

Introduction to Swedish as a Second Language, 7.5 credits

Innehåll

- Migrationens roll i det svenska samhället
- Flerspråkighet och lärande
- Skolämnet svenska som andraspråk i vuxenutbildning
- Interkulturellt förhållningssätt
- Språkjämförelser mellan svenska och andra språk

Examination

Examination sker genom två individuella skriftliga inlämningsuppgifter och två seminarier med muntlig och skriftlig redovisning, individuellt och i grupp.

Delkurs 2. Det svenska språksystemet i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

The Swedish Language System from a Second Language Perspective, 7.5 credits

Innehåll

- Svenska språkets fonologiska och grammatiska struktur i ett flerspråkigt perspektiv
- Ordförrädsutveckling genom skönlitteratur, sakprosa och läromedelstexter

Examination

Examination sker genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift, en individuell skriftlig tentamen och ett seminarium med muntlig och skriftlig redovisning, individuellt och i grupp.

Delkurs 3. Andraspråkstillägnande och bedömning av andraspråksutveckling, 7,5 hp

Second Language Acquisition and Assessment of Second Language Development, 7.5 credits

Innehåll

- Introduktion till centrala teorier om andraspråksutveckling
- Analys, kartläggning och bedömning av vuxna inlärares andraspråksutveckling

Examination

Examination sker genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift och tre seminarier med muntlig och skriftlig redovisning, individuellt och i grupp

Delkurs 4. Den flerspråkiga inlärningssituationen, 7,5 hp

The Multilingual Learning Situation, 7.5 credits

Innehåll

- Litteracitetsfrämjande arbetssätt
- Planering av språk- och kunskapsutvecklande undervisning
- Digitala verktyg för vuxna inlärares språkinlärning
- Skönlitteratur, sakprosa och andra texttyper

- Observation av undervisning som vetenskaplig metod

Examination

Examination sker genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift, en individuell redovisning och två seminarier med muntlig och skriftlig redovisning, individuellt och i grupp.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/ handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning/handledning.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 med lägst betyget E.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Lärandemålen utgör grund för examination.

Kursen examineras genom individuella inlämningsuppgifter, seminarier med muntlig och skriftlig redovisning, individuell skriftlig tentamen samt individuell redovisning.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls vid kursstart.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationer och för kursbetyget Väl Godkänd krävs dessutom Väl Godkänd på samtliga examinationer där det går att erhålla betyget Väl Godkänd.

En student garanteras minst tre examinationstillfällen, inklusive ordinarie examinationstillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har student rätt att på begäran, om möjligt, få byta examiner till därpå följande examination. Beslut om byte av examiner fattas av utbildningschef. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget.

Om en kurs upphör eller ändras väsentligt erbjuds examination enligt den förutvarande kursplanen vid minst två tillfällen inom ett år efter beslutet.

Examinator har rätt att ge en anpassad examination eller låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt givet att lärandemålen kan säkras och att det finns synnerliga skäl härför, inbegripet studentens rätt till särskilt pedagogiskt stöd.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Introduktion till svenska som andraspråk: Individuell skriftlig inlämningsuppgift 1	2,5 hp	U/G/VG
Introduktion till svenska som andraspråk: Individuell skriftlig inlämningsuppgift 2	2 hp	U/G/VG
Introduktion till svenska som andraspråk: Seminarium 1	2 hp	U/G
Introduktion till svenska som andraspråk: Seminarium 2	1 hp	U/G
Det svenska språksystemet i ett andraspråksperspektiv: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	2 hp	U/G/VG
Det svenska språksystemet i ett andraspråksperspektiv: Individuell skriftlig tentamen	3,5 hp	U/G/VG
Det svenska språksystemet i ett andraspråksperspektiv: Seminarium	2 hp	U/G
Andraspråkstillägnande och bedömning av andraspråksutveckling: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	2,5 hp	U/G/VG
Andraspråkstillägnande och bedömning av andraspråksutveckling: Seminarium 1	2 hp	U/G/VG
Andraspråkstillägnande och bedömning av andraspråksutveckling: Seminarium 2	2 hp	U/G
Andraspråkstillägnande och bedömning av andraspråksutveckling: Seminarium 3	1 hp	U/G
Den flerspråkiga inlärningsituationen: Individuell redovisning	1,5 hp	U/G
Den flerspråkiga inlärningsituationen: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	3 hp	U/G/VG
Den flerspråkiga inlärningsituationen: Seminarium 1	1,5 hp	U/G/VG
Den flerspråkiga inlärningsituationen: Seminarium 2	1,5 hp	U/G

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens

slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Kurslitteratur

Delkurs 1 Introduktion till svenska som andraspråk

Axelsson, Monica (2013). Flerspråkighet och lärande. I K. Hyltenstam & I. Lindberg (Red.). *Svenska som andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle* (s. 547-577). Studentlitteratur. 30 sidor.

Cummins, Jim, Hu, Shirley, Markus, Paula, & Montero, Kristiina (2013). Identity Texts and Academic Achievement: Connecting the Dots in Multilingual School Contexts. *TESOL Quarterly*, 49(3), 555-581. 27 sidor.

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (2013). Förord. I K. Hyltenstam & I. Lindberg (Red.). *Svenska som andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle* (s. 7-19). Studentlitteratur. 12 sidor.

Kaya, Anna (2020). *Svenska som andraspråk: för vilka och hur kan undervisningen organiseras?* Natur & Kultur. 88 sidor.

Källström, Roger (2012). *Svenska i kontrast: tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. (1. uppl.) (s.7-48;132-209). Studentlitteratur. 118 sidor.

Kästen-Ebeling, Gilda & Otterup, Tore (Red.) (2018). *En bra början. Mottagande och introduktion av nyanlända elever* (2. uppl.) (s. 13-73; 119-139). Studentlitteratur. 80 sidor.

Lahdenperä, Pirjo (2018). *Interkulturalitet i undervisning och skolutveckling*. Skolverket. 12 sidor.

Norlund Shaswar, Annika & Wedin, Åsa (2020). *Språkdidaktik för SFI: att undervisa vuxna andraspråksinlärare* (s. 7-46; 69-78). Studentlitteratur. 48 sidor.

Stier, Jonas (2019). *Kulturmöten* (3. uppl.). Studentlitteratur. 228 sidor.

Svensson, Gudrun (2019). *Greppa flerspråkigheten: en resurs i lärande och undervisning*. Skolverket. 158 sidor.

Skolverkets aktuella styrdokument, stöd- och kommentarmaterial.
(ca 30 sidor)

En skönlitterär bok som väljs från nedanstående titlar:

Ali, Suad (2022). *Dina händer var fulla av liv*. Vilja förlag. 245 sidor.

Alternativt

Bakhtiari, Marjaneh (2005). *Kalla det vad fan du vill*. Ordfront. 298 sidor.

Alternativt

Efendic, Negra. (2016). *Jag var precis som du*. Natur & kultur. 285 sidor.

Alternativt

Said, Sami. (2012). *Väldigt sällan fin*. Natur & Kultur. 332 sidor.

Delkurs 2 Det svenska språksystemet i ett andraspråksperspektiv

Enström, Ingegerd (2013). Ordförråd och ordinläring - med särskilt fokus på avancerade inlärare. I K. Hyltenstam & I. Lindberg (Red.), *Svenska som andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle* (s.169-195). Studentlitteratur. 26 sidor.

Enström, Ingegerd (2020). *Ordens värld: svenska ord - struktur och inläring*. (3.uppl.) Hallgren & Fallgren. 191 sidor.

Flyman Mattsson, Anna (2021). *Andraspråkets grammatik*. Studentlitteratur. 224 sidor.

Flyman Mattsson, Anna (2021). *Andraspråkets grammatik: övningsbok*. Studentlitteratur. 144 sidor.

Lindberg, Inger (2006). Bedömning av skolrelaterat ordförråd. I Mikael Olofsson (Red.), *Symposium 2006: bedömning, flerspråkighet och lärande*. HLS Förlag. 25 sidor.

Lindberg, Inger (2017a). *Det skolrelaterade ordförrådet ur ett utvecklingsperspektiv*. Skolverket. 7 sidor.

Lindberg, Inger (2017b). *Ordförrådet - en framgångsfaktor*. Skolverket. 16 sidor.

Philipsson, Anders (2013). Svenskans morfologi och syntax i ett andraspråksperspektiv. I Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (Red.), *Svenska som andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle* (s. 121-150). Studentlitteratur. 29 sidor.

Skolverkets aktuella styrdokument, stöd- och kommentarmaterial (ca 30 sidor).

Thorén, Bosse (2023). *Svensk fonetik och uttalsundervisning*. Morfem. 185 sidor.

Skönlitteratur, sakprosa och läromedelstexter enligt lärares anvisning. 100-150 sidor.

Referenslitteratur:

Källström, Roger (2012). *Svenska i kontrast: tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. Studentlitteratur.

Delkurs 3 Andraspråkstillägnande och bedömning av andraspråkutveckling

Abrahamsson, Niclas & Hyltenstam, Kenneth (2013). Mognadsbegränsningar och den kritiska perioden för andraspråksinläring. I K. Hyltenstam & I. Lindberg (Red.), *Svenska som*

andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle (s. 221-257). Studentlitteratur. 36 sidor.

Abrahamsson, Tua & Bergman, Pirkko (Red.) (2014). *Tankarna springer före...Att bedöma ett andraspråk i utveckling*. HLS förlag. 152 sidor.

Axelsson, Monica & Rosander, Carin & Sellgren, Mariana (2006). *Stärkta trådar*. Rinkeby språkforskningsinstitut. 89 sidor.

Brusewitz, Emma, Eklöf, Erica & Kipriyanova, Amanda (2021). *Bygga svenska: stöd för genomförande och bedömning*. Natur & Kultur. 88 sidor.

Flyman Mattsson, A. (2017). *Svenska som andraspråk på språkvetenskaplig grund*. (Upplaga 1). Studentlitteratur. 217 sidor.

Lindberg, Inger (2013). Samtal och interaktion i språkforskning. I Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (Red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle* (2.uppl.) (s.481-518). Studentlitteratur. 37 sidor.

Norlund Shaswar, Annika & Wedin, Åsa (2020). *Språkdiraktik för SFI: att undervisa vuxna andraspråksinlärare*. (s.47-68; 79-124) Studentlitteratur. 66 sidor.

Olofsson, Mikael & Sjöqvist, Lena (2013). Bedömning i svenska som andraspråk. I K. Hyltenstam & I. Lindberg (Red.). *Svenska som andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle* (s.685-723). Studentlitteratur. 38 sidor.

Rydell, Maria (2021). *Bedömning på sfi*. Skolverket. 14 sidor.

Två forskningsartiklar läses enligt lärares anvisning (50-70 sidor).

Delkurs 4. Den flerspråkiga inlärningssituationen

Alver Rosvold, Vigdis (2013). *Metodisk veiledning. Lese- og skriveopplæring*. Kompetanse Norge. 28 sidor.

Boglund, Ann & Olofsson, Mikael (2017). *Nyanlända elever och skönlitteratur*. Skolverket. 14 sidor.

Economou, Catarina (2021). Skönlitteratur i skolämnet svenska som andraspråk: Lärar- och elevperspektiv på urval. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 26(4), 100-119. 19 sidor.

Eklund, Ivana & Mehrstedt, Helena (2021). *Digitala verktyg för litteracitetsutveckling: En lista för lärare som undervisar elever i sfi på sfi och svenska som andraspråk på grundläggande nivå*. Nationellt centrum för svenska som andraspråk. 53 sidor.

Engborg, Annsofie (2020). *Att undervisa vuxna: språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt*. Gothia Fortbildning AB. 208 sidor.

Jonson, Ulrika & Wallin, Annika (2019). *Digitala verktyg för att läsa och skriva*. Skolverket. 6 sidor.

Kaya, Anna (2016). *Att undervisa nyanlända: metoder, reflektioner och erfarenheter*. Natur & Kultur. 244 sidor.

Norlund Shaswar, Annika & Wedin, Åsa (2020). *Språkdiraktik för SFI: att undervisa vuxna andraspråksinlärare*. Studentlitteratur. (s.125-152) Studentlitteratur. 27 sidor.

Olvegård, Lotta (2017). *Läsa och tolka läromedelstext*. Skolverket. 10 sidor.

Rehman, Karin (2017). *Texttyper i grundläggande litteracitetsundervisning*. Skolverket. 10 sidor.

Salameh, Eva-Kristina (2018). *Flerspråkig läs- och skrivutveckling*. Skolverket. 11 sidor.

Skolverket (2016). *Grundläggande litteracitet. Att undervisa vuxna med svenska som andraspråk*. Skolverket. 116 sidor.

Skolverket (2020). *Digitala verktyg och andraspråksutveckling hos vuxna*. Skolverket. 26 sidor.

Wiklund, Ingrid & Landmark, Dan (2012). Andraspråksperspektiv på litteraturundervisning. I: Olofsson, Mikael (Red.), *Symposium 2012: Lärarrollen i svenska som andraspråk* (s.142-151). Stockholms Universitets förlag. 9 sidor.

Skolverkets aktuella styrdokument, stöd- och kommentarmaterial (ca 30 sidor).

Skönlitteratur i samråd med lärare (ca 100 sidor).

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Referensmaterial

Litteraturreferenser – så skriver du

<http://ju.se/bibliotek/sok---skrivhjalp/litteraturreferenser---sa-skriver-du.html>

Interaktiva antiplagiatguiden

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet

Finns på lärplattformen